

Työ- ja yksityiselämän yhteensovittaminen ja työaikajoustot

Kysely työntekijöille ja yrityksille 9–11/2020

Kantar TNS Oy / Suomen Yrittäjät

**YRITTÄJYYDEN
PUOLESTA**

Kyselyt

- Suomen Yrittäjät selvitti työllisten ja että työnantajien näkemyksiä ja kokemuksia työelämän joustoista ja työ- ja yksityiselämän yhteensovittamisesta. Työllisten näkökulmaa selvitettiin Työelämä- ja yrittäjien näkökulmaa Yrittäjägallupilla.
- Vastaaajina 1039 työelämässä olevaa suomalaista ja 1097 pk-yrityksen edustajaa.
- Työntekijäkysely toteutettiin syyskuussa 2020 ja yrityskysely marraskuussa 2020.
- Tutkimusaineisto on tilastollisesti edustava.
- Tutkimukset suoritti Kantar TNS Oy.

Yhteenvetoa työllisten vastauksista

- 68 %:lla on tarvittaessa mahdollisuus sopia joustavista työjärjestelyistä työntekijän omista tarpeista johtuen.
- Vain 7 % ei ole saanut halutessaan palkatonta vapaata.
  - 50 % on saanut palkatonta vapaata tarvittaessa, 39 % ei ole tarvinnut palkatonta vapaata.
- Jos joustaviin työjärjestelyihin on ollut mahdollisuus, 18 % vastaajista voi saada palkatonta vapaata yksinkertaisesti omalla ilmoituksellaan.
  - Vapaa edellytti sopimusta työnantajan kanssa 72 %:lla vastaajista.
- Yleisin syy palkattomalle vapaalle liittyy henkilökohtaisten asioiden hoitoon (63 %).
  - Sairaalan läheisen hoito oli mainittuna vain 17 %:lla vastaajista.
  - Vastauksissa ei ole merkittäviä eroja sukupuolten tai vastaajan iän perusteella.
- Palkattoman vapaan kesto sovitaan useimmiten joustavasti.

Yhteenvetoa yritysten vastauksista (1/2)

- Joustavia työjärjestelyjä on käytössä laajasti; 41 %:ssa yrityksistä on mahdollisuus pitää palkatonta vapaata ja yhtä monessa on käytössä liukuva työaika.
  - Mitään joustavia työjärjestelyjä ei ole käytössä noin kolmanneksessa (36 %) yrityksistä.
  - Eniten joustavia työjärjestelyjä on käytössä teollisuudessa ja yli 10 työntekijää työllistävissä yrityksissä.
- Joustavien työjärjestelyjen käyttö johtuu lähes yhtä usein (40%) työnantajan tarpeista kuin työntekijöiden tarpeista (53%).
- Enemmistö (65%) yrityksistä on antanut pyydettyä palkatonta vapaata, yli yhden työntekijän yrityksissä osuus on 84-97%.

Yhteenvetoa yritysten vastauksista (2/2)

- Yleisimmät syyt palkattoman vapaan pyytämiselle ovat työntekijöiden henkilökohtaisten asioiden hoito (53 %), vapaa-ajan tarpeet (29 %) ja avun antaminen omalle läheiselle.
  - Sairaalan läheisen hoidon tai tuen tarpeen vuoksi palkatonta vapaata on pyydetty vain 15 %:lta vastaajista.
- Jos palkatonta vapaata on annettu, 1/3 tilanteista työntekijä on saanut vapaata omalla ilmoituksellaan ja 2/3 tilanteista vapaasta on sovittu erikseen.
- Jos joustavia työaikoja on käytössä, 72 % yrityksistä arvioi, että niistä on ollut hyötyä.
  - Vain 3 %:n mielestä joustavista työajoista on ollut haittaa.
  - Keskeiset yrityksille aiheutuneet haitat/seuraukset joustavista työjärjestelyistä ovat tarve työn uudelleenorganisoinnille (30 %) ja tarve sijaiselle (17 %).

Johtopäätöksiä

- Työllisten ja yritysten vastaukset samansuuntaisia: palkatonta vapaata ja erilaisia vapaajärjestelyjä on saatavilla laajasti.
- Joustavia työaikamuotoja käytetään noin puolessa yrityksistä.
- Suuressa enemmistössä suomalaisia työpaikkoja palkatonta vapaata saa pyydettäessä. Yleisimmin palkattomasta vapaasta sovitaan erikseen, mutta sitä voi saada usein myös omalla ilmoituksella.
- Sairaalan läheisen hoito ei ole kovin yleinen syy palkattomalle vapaalle. Tarve vapaalle aiheutuu yleisimmin henkilökohtaisten asioiden hoidosta.
- Suomalainen työelämä on joustavaa ja huomioi erilaiset elämäntilanteet.
- Vapaajärjestelyjä tehdään joustavasti työpaikoilla sopien. Subjektiiiviset oikeudet lisäjoustoihin eivät vaikuta olevan tarpeen.

Kysely työntekijöille

Tutkimuksen toteutus

- 18-79 –vuotiaat suomalaiset
- Aineisto edustaa kohderyhmän työelämässä mukana olevia suomalaisia

1.039

- 1039 vastaajaa
- Tutkimuksen kohderyhmä poimittu valtakunnallisesta Forum -nettipaneelistä
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 3,1 %-yksikköä 50% tulostasolla

- Kyselyn tekoaika syyskuu 2020
- Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 10 minuuttia
- Tutkimusaineisto on väestöedustava vastaajien sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan

- Tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
- Kysymykset on suunniteltu Yrittäjien ja Kantar TNS:n yhteistyönä.

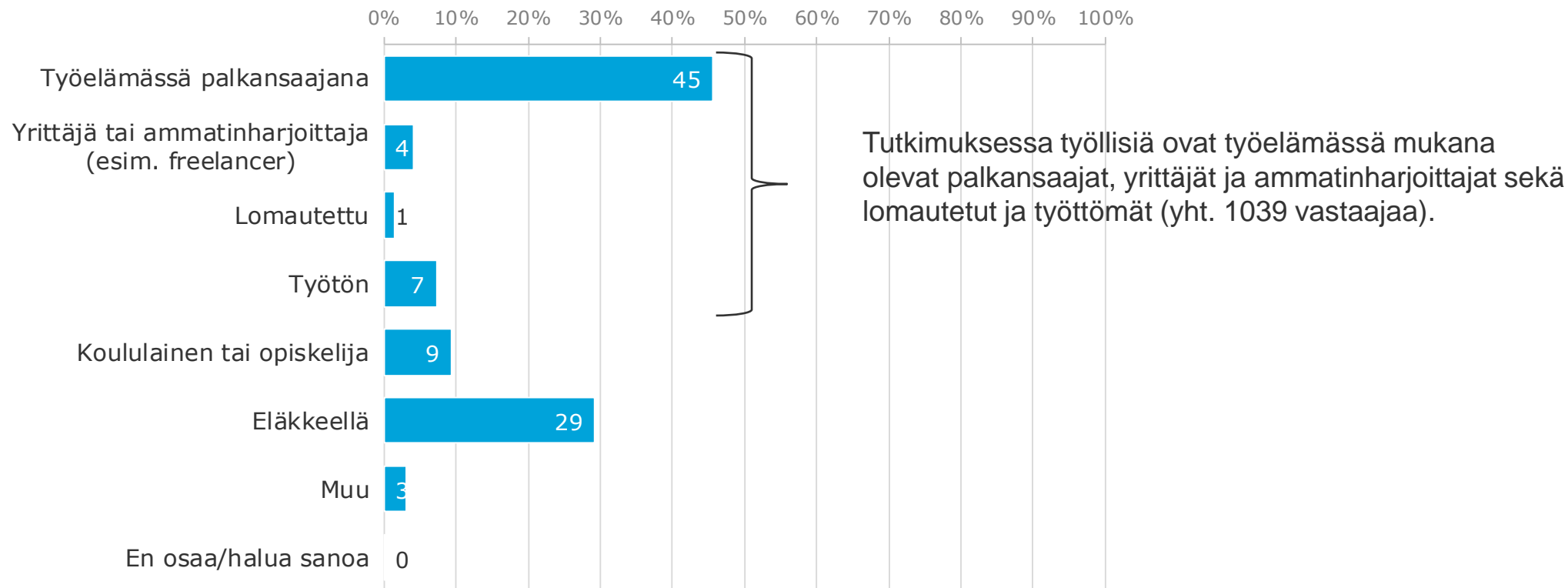
- Power Point-Raportti tuloksista kaikkien vastaajien tasolla ja keskeisistä taustatiedoista

Aineiston rakenne

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tämänhetkistä tilannettasi? Oletko...?

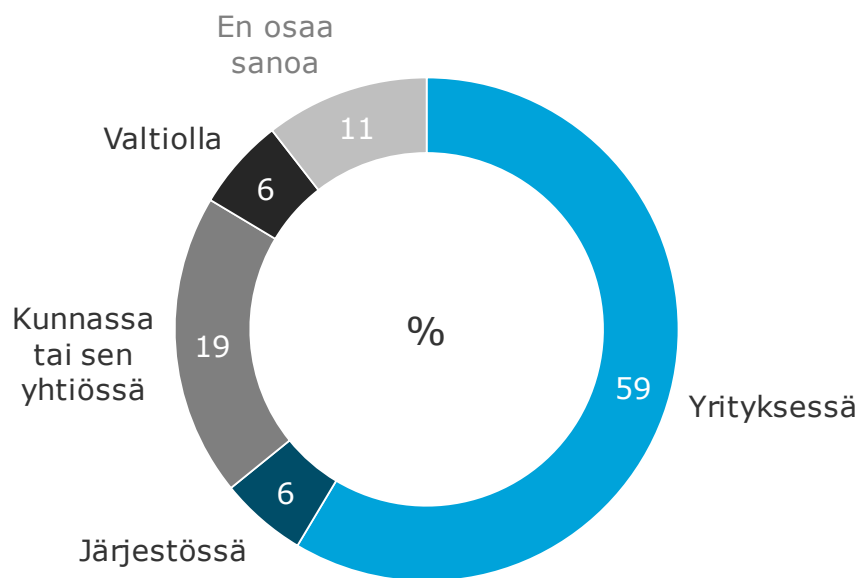
Total syyskuu/2020 (n=1891)

Missä työskentelee

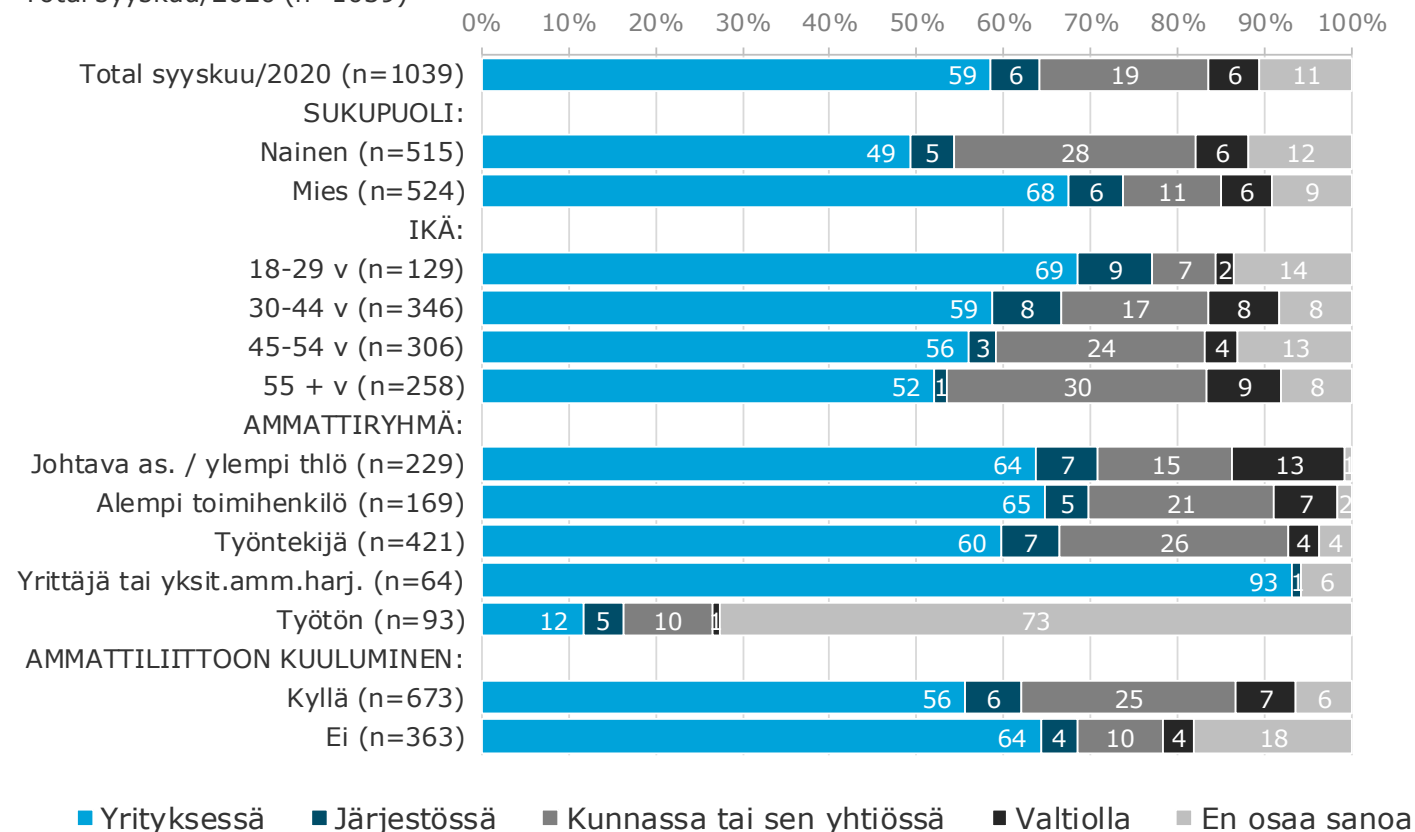
Missä olet töissä?

Total syyskuu/2020 (n=1039)

Missä olet töissä?

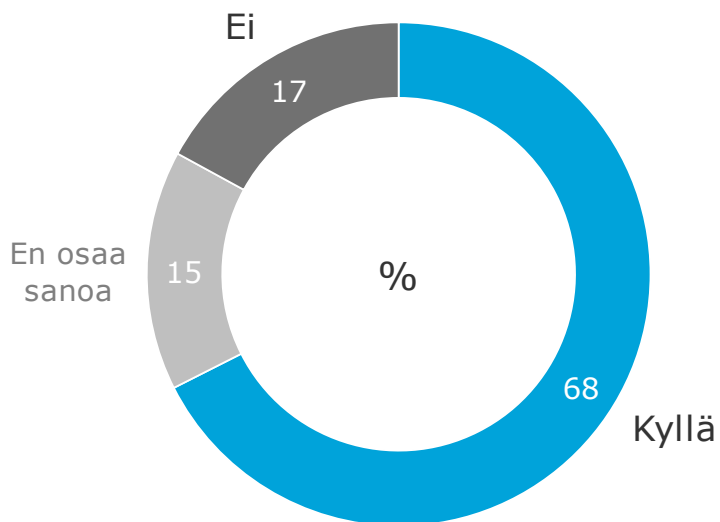
Total syyskuu/2020 (n=1039)

Onko tarvittaessa mahdollisuus sopia työnantajan kanssa joustavista työjärjestelyistä omista tarpeista johtuen

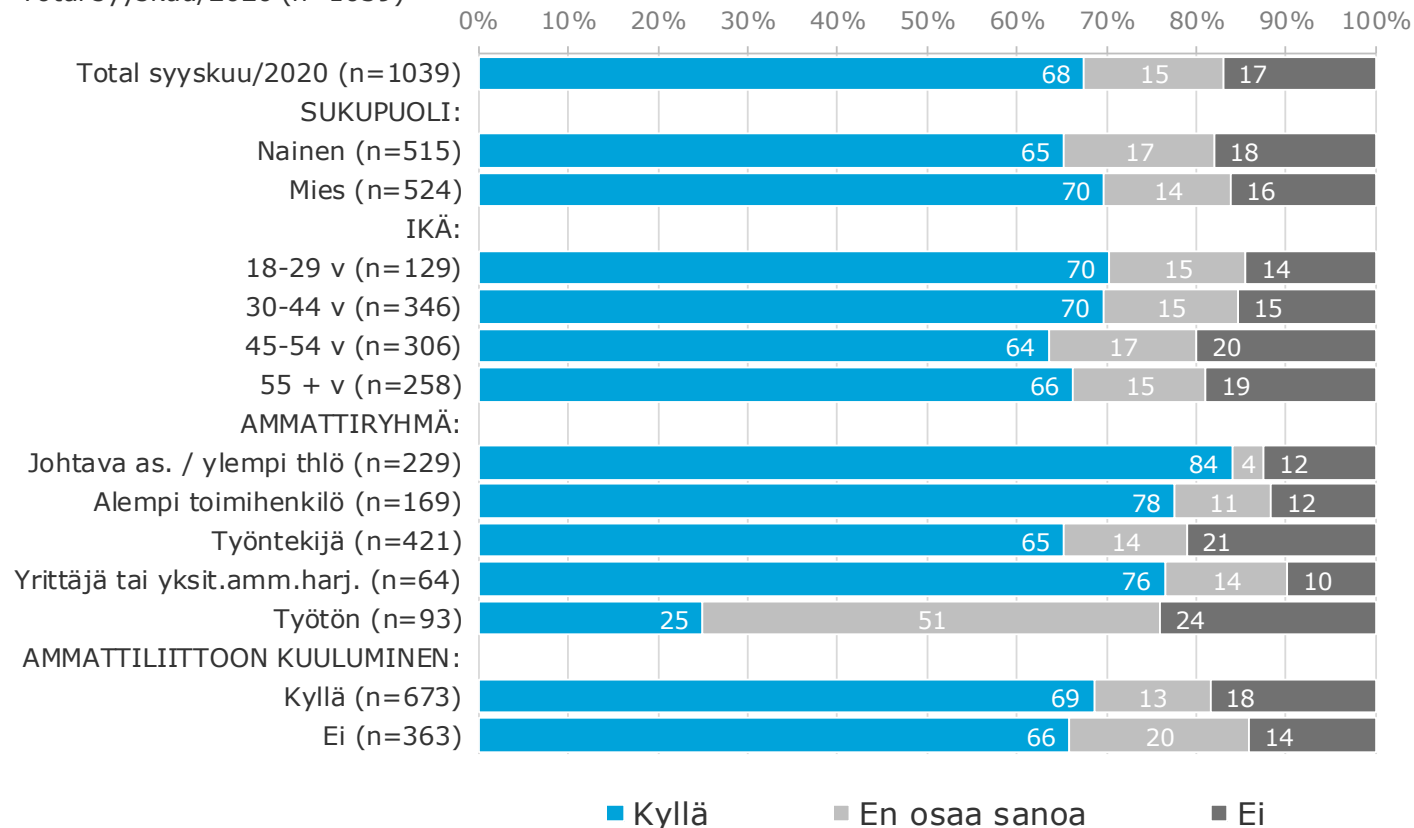
Onko sinulla tarvittaessa mahdollisuus sopia työnantajan kanssa joustavista työjärjestelyistä omista tarpeistasi johtuen?

Total syyskuu/2020 (n=1039)

Onko sinulla tarvittaessa mahdollisuus sopia työnantajan kanssa joustavista työjärjestelyistä omista tarpeistasi johtuen?

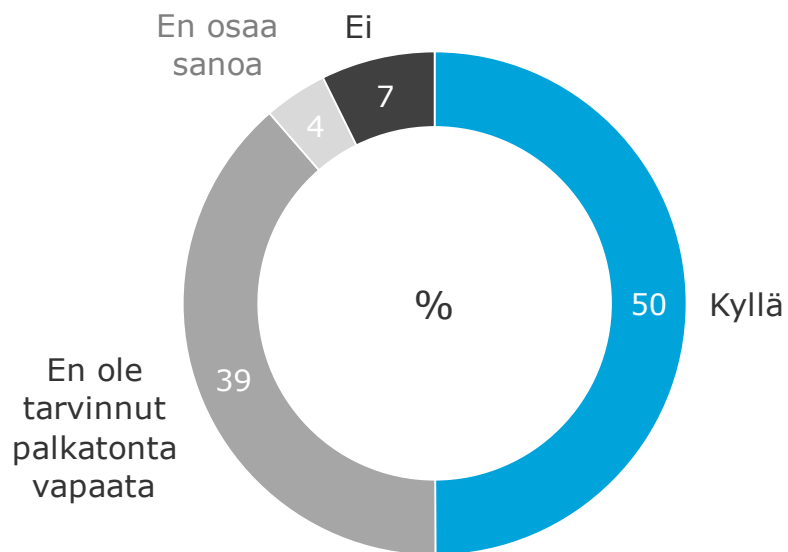
Total syyskuu/2020 (n=1039)

Onko saanut halutessaan palkatonta vapaata

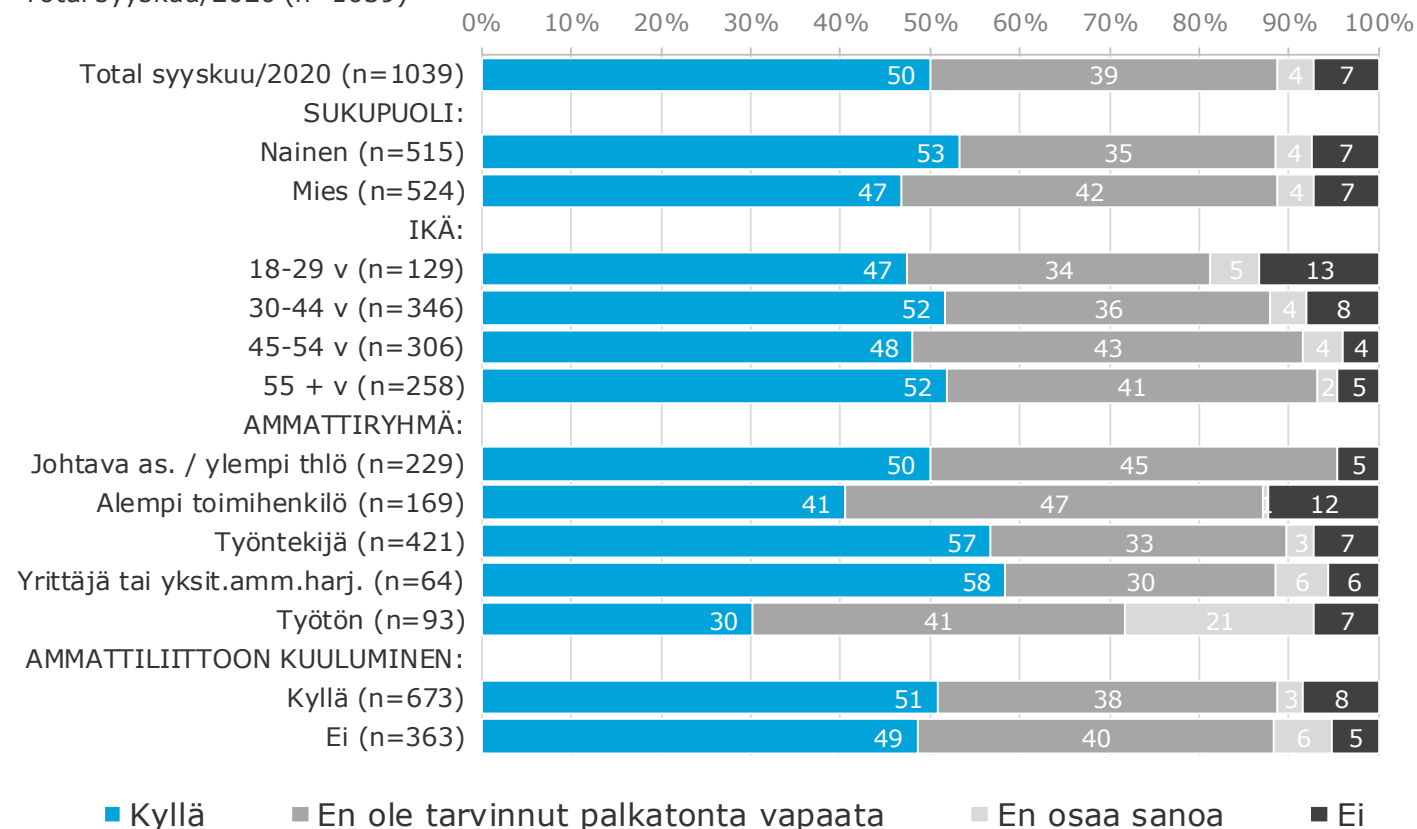
Oletko saanut halutessasi palkatonta vapaata?

Total syyskuu/2020 (n=1039)

Oletko saanut halutessasi palkatonta vapaata?

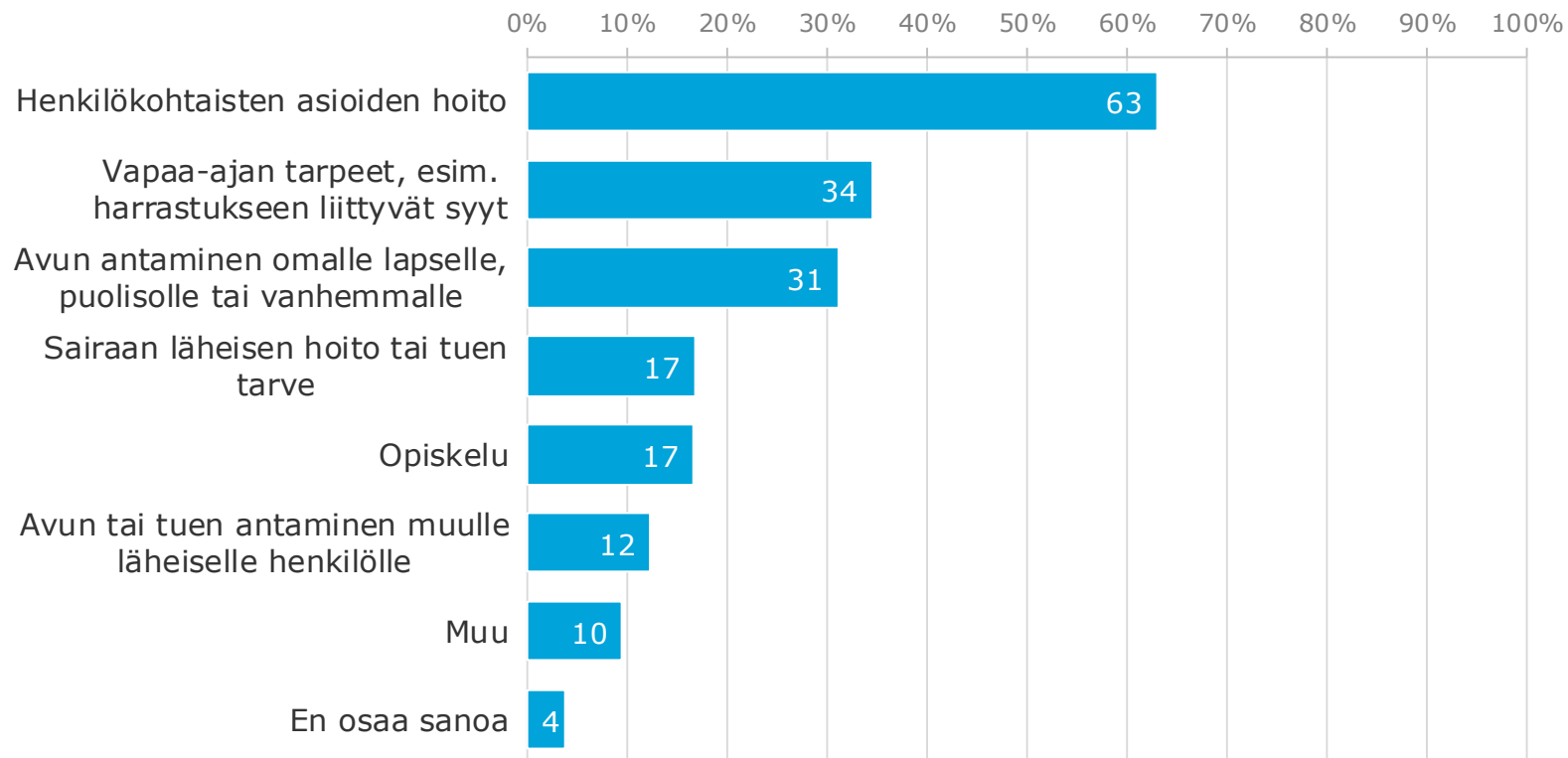
Total syyskuu/2020 (n=1039)

Mitkä ovat yleisimmät syyt pyytää palkatonta vapaata

Mitkä ovat yleisimmät syyt pyytää palkatonta vapaata?
Voit valita useita vaihtoehtoja.

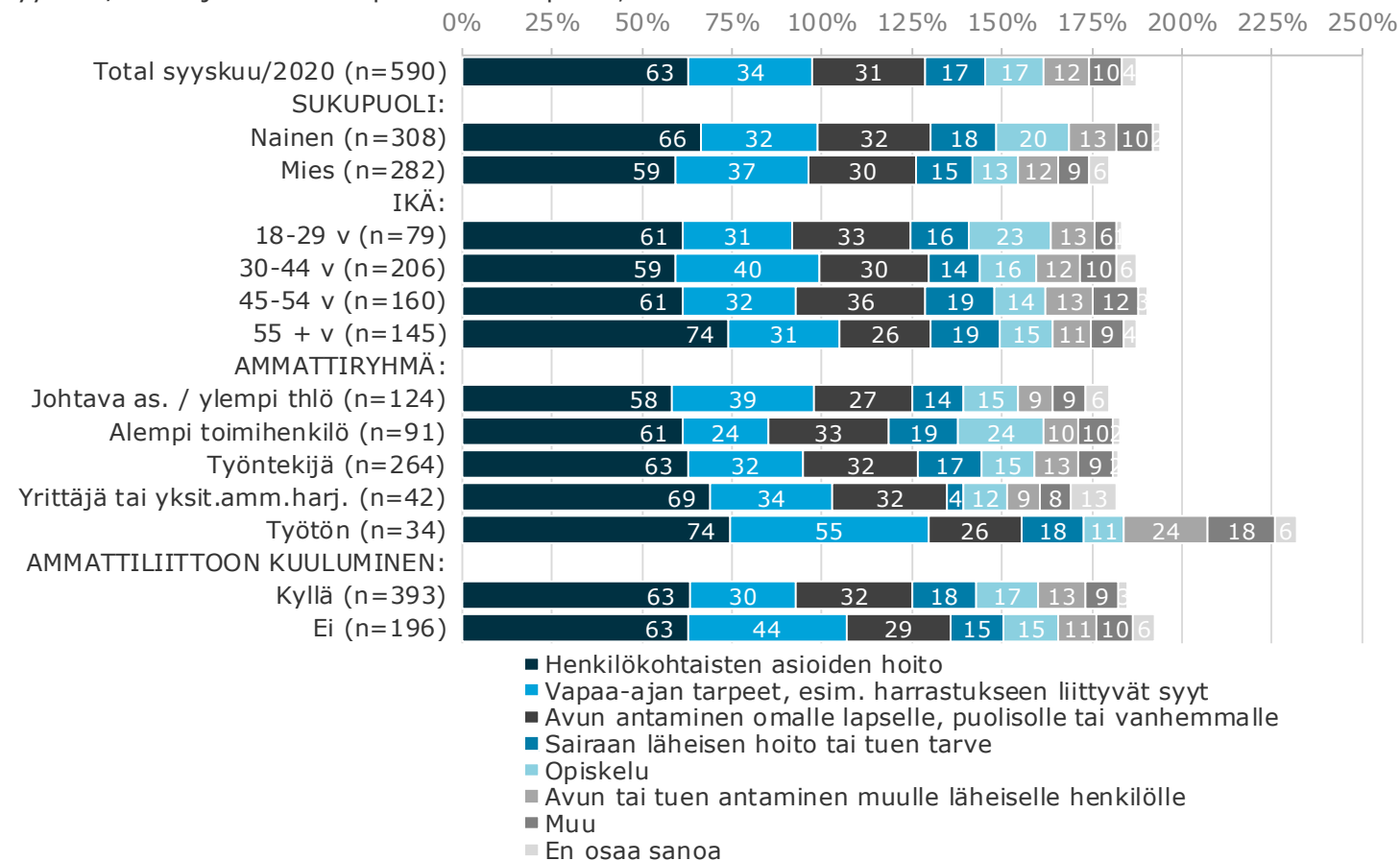
syyskuu/2020: jos halunnut palkatonta vapaata, n=590

Mitkä ovat yleisimmät syyt pyytää palkatonta vapaata

Mitkä ovat yleisimmät syyt pyytää palkatonta vapaata?
 Voit valita useita vaihtoehtoja.

syyskuu/2020: jos halunnut palkatonta vapaata, n=590

Miten palkattomasta vapaasta sovitaan käytännössä

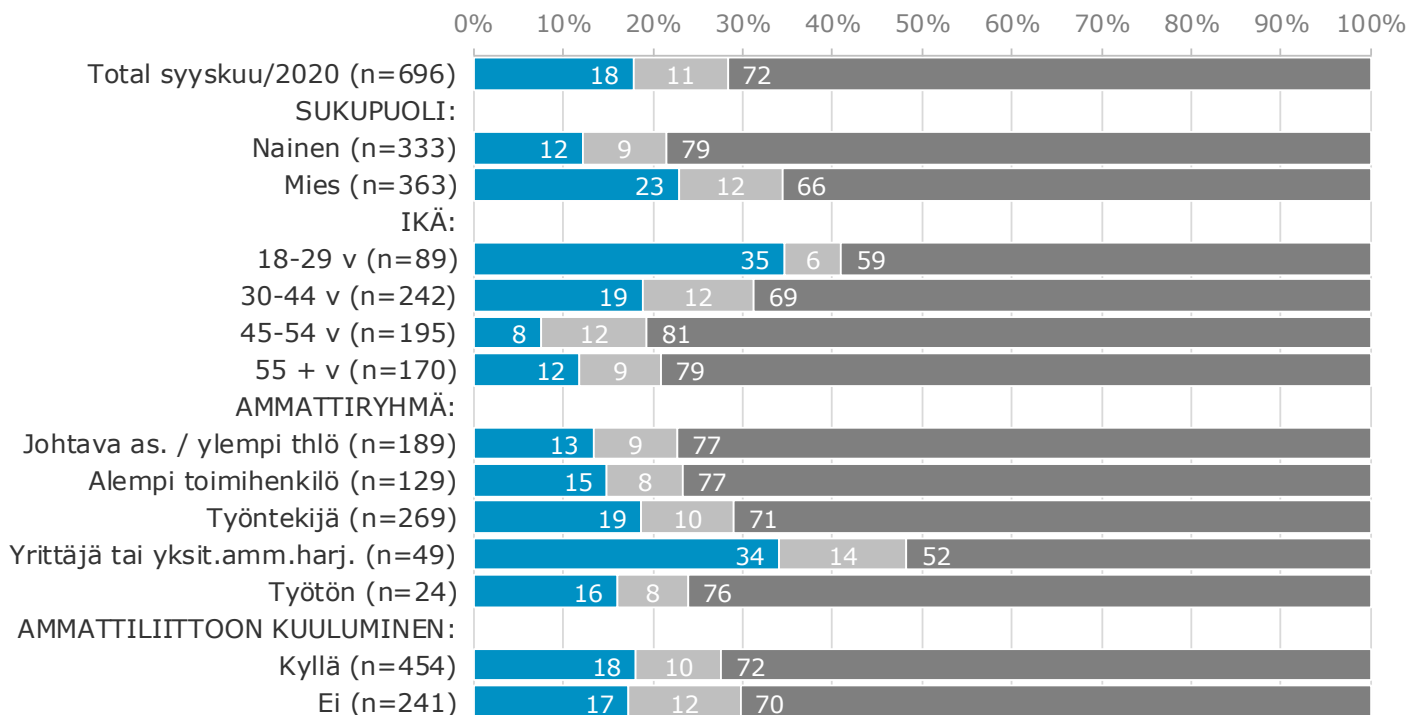
Miten palkattomasta vapaasta sovitaan käytännössä?

syyskuu/2020: jos mahdollisuus sopia joustavista työjärjestelyistä, n=696

Miten palkattomasta vapaasta sovitaan käytännössä?

syyskuu/2020: jos mahdollisuus sopia joustavista työjärjestelyistä, n=696

- Työntekijä saa palkatonta vapaata omalla ilmoituksellaan
- En osaa sanoa
- Työntekijä sopii palkattomasta vapaasta esimiehen/työnantajan kanssa

Kysely yrityksille

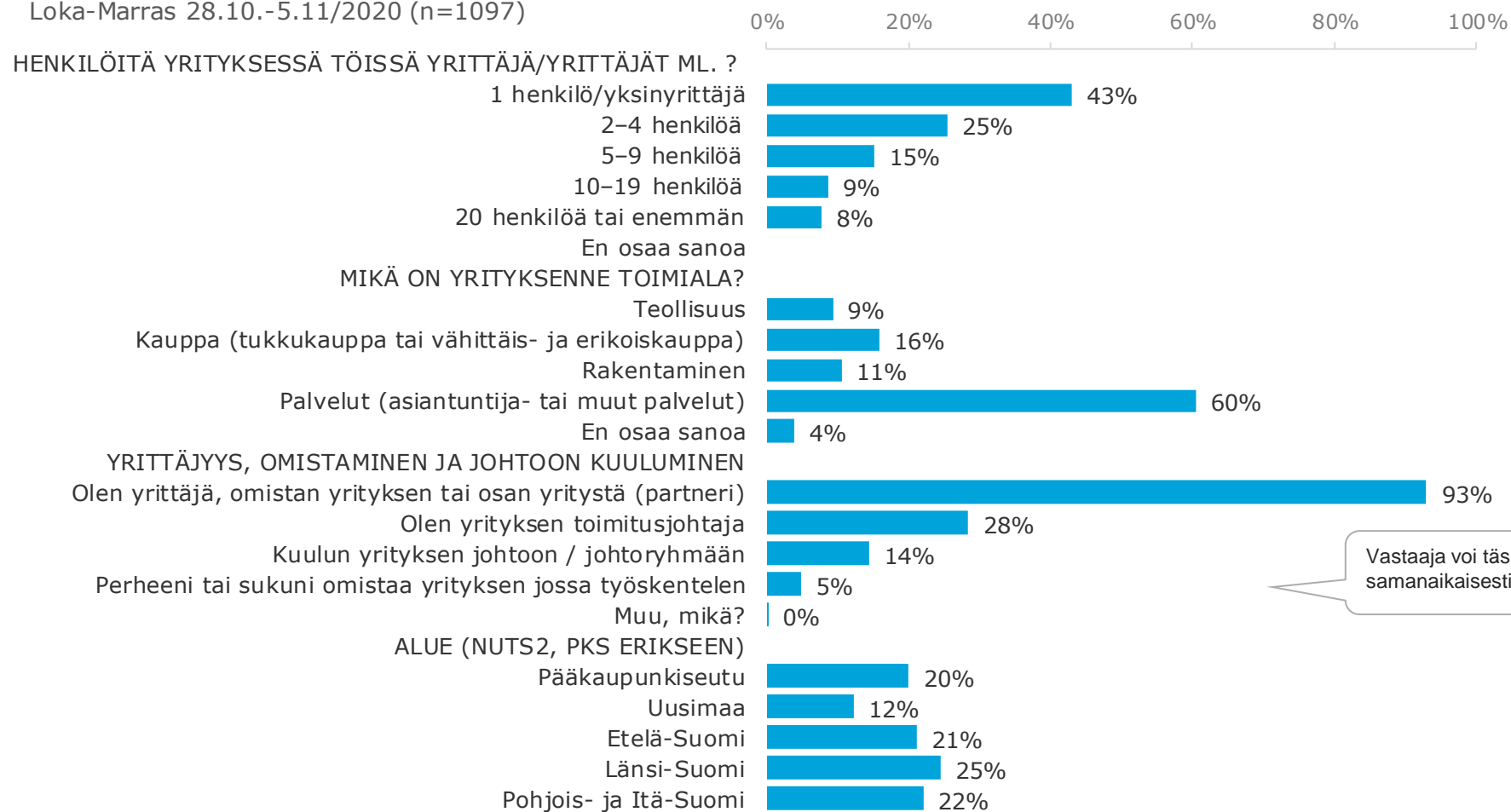
Tutkimuksen tarkoitus ja toteutus

- Tämän Yrittäjägallupin tarkoituksena on selvittää pienten ja keskisuurten yritysten yrittäjien mielipiteitä ja näkemyksiä ajankohtaisista aiheista.
- Tutkimus toteutettiin monimenetelmä tutkimuksena, jolloin osa vastaajista osallistui tiedonkeruuseen sähköpostikyselyllä ja osa Gallup Forum -internetpaneelin kautta.
- Tutkimukseen vastasi yhteensä 1097 pk-yrityksen edustajaa seuraavasti:
  1. Gallup Forum -paneelistä lähestyen sen yrittäjäpanelisteja (114 vastausta)
  2. Bisnode -yritystietokannasta sähköpostikyselynä (344 vastausta)
  3. Suomen Yrittäjien rekisteristä sähköpostikyselynä (639 vastausta)
- Kaikki vastaukset tallentuivat yhteismitallisina samaan tietokantaan analysointia varten.
- Tiedonkeruu tehtiin 28.10.–4.11. 2020 välisenä aikana.
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 3,1 prosenttiyksikköä.

Aineiston rakenne

Aineiston rakenne

Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=1097)

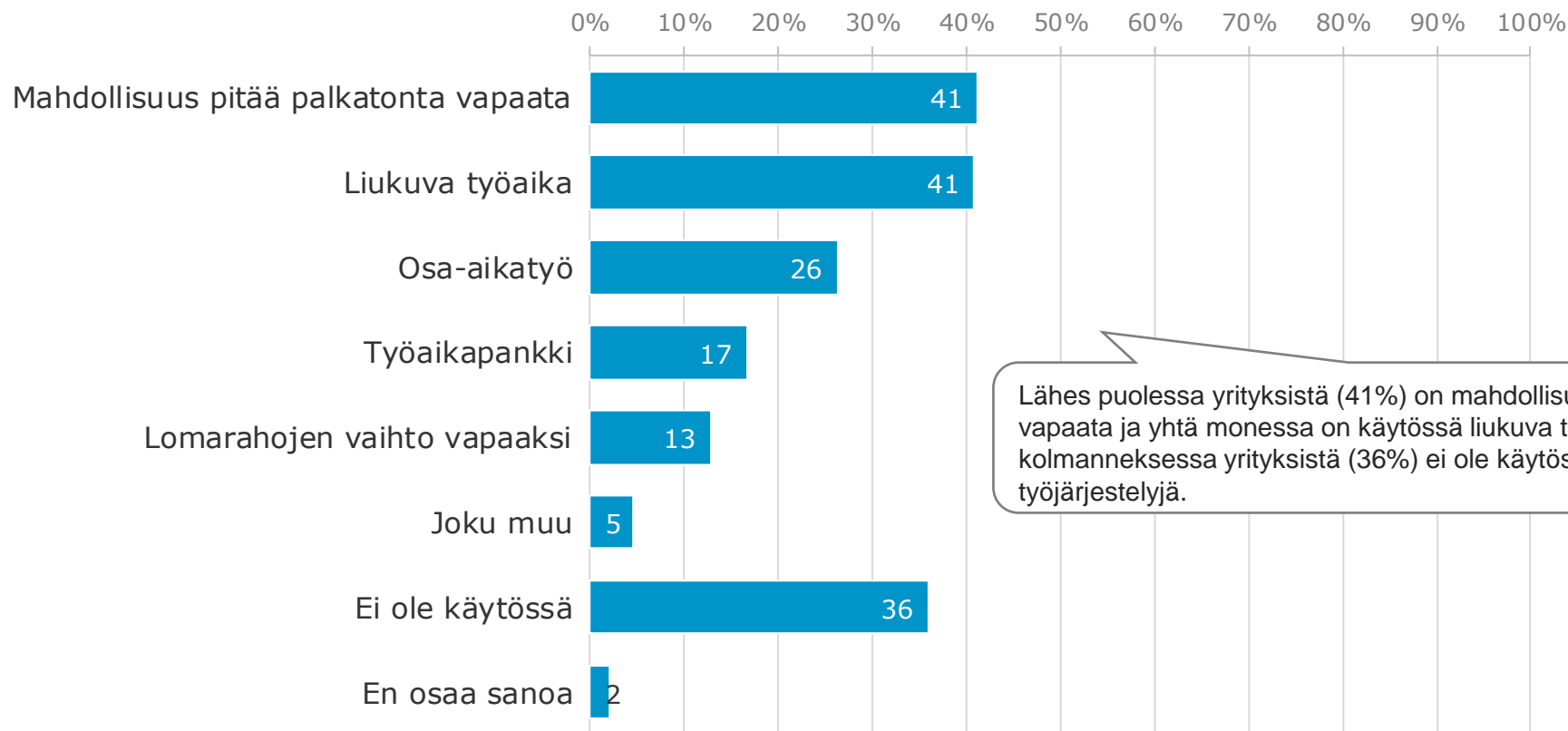

Vastaaja voi tässä kuulua useampaan ryhmään samanaikaisesti.

Onko yrityksessä käytössä joustavia työjärjestelyjä?

Onko yrityksessänne käytössä jotakin seuraavista joustavista työjärjestelyistä?
Voit valita useita vaihtoehtoja.

Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=1097)

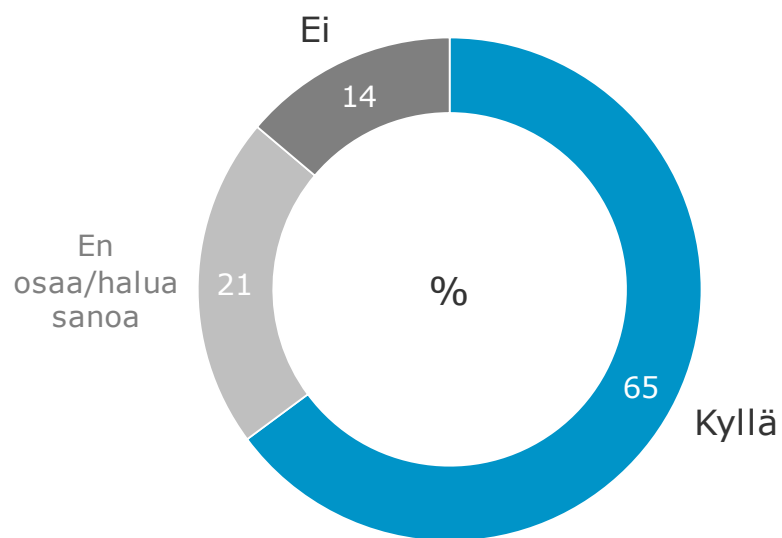

Lähes puolessa yrityksistä (41%) on mahdollisuus pitää palkatonta vapaata ja yhtä monessa on käytössä liukuva työaika. Hieman yli kolmanneksessa yrityksistä (36%) ei ole käytössä mitään joustavia työjärjestelyjä.

Palkattoman vapaan myöntäminen

Oletteko yrityksessänne antanut palkatonta vapaata, jos työntekijä on sitä pyytänyt?

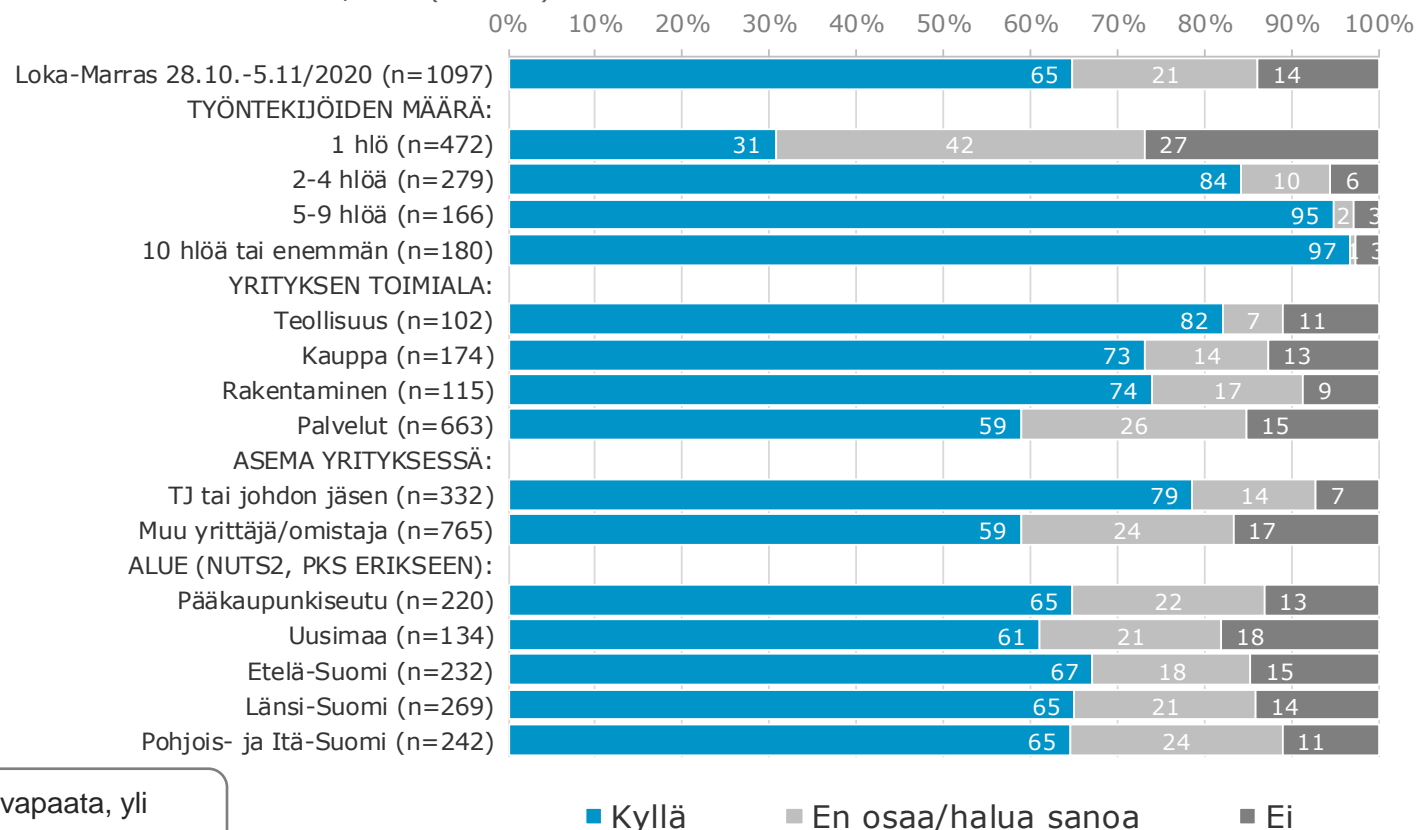
Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=1097)

Enemmistö (65%) yrityksistä on antanut pyydettyä palkatonta vapaata, yli yhden hengen yrityksissä osuus on 84-97%.

Oletteko yrityksessänne antanut palkatonta vapaata, jos työntekijä on sitä pyytänyt?

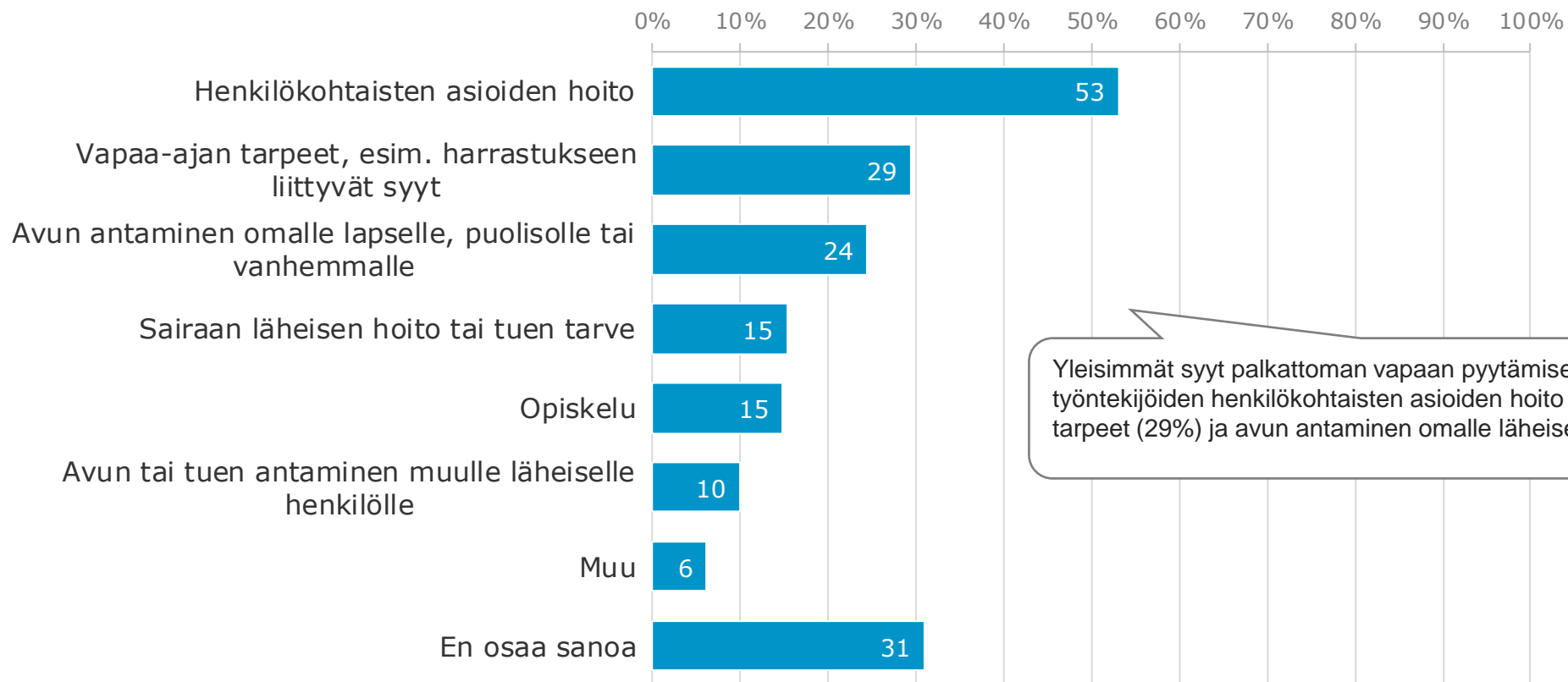
Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=1097)

Yleisimmät syyt pyytää palkatonta vapaata

Mitkä ovat yleisimmät syyt pyytää palkatonta vapaata?
Voit valita useita vaihtoehtoja.

Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=1097)

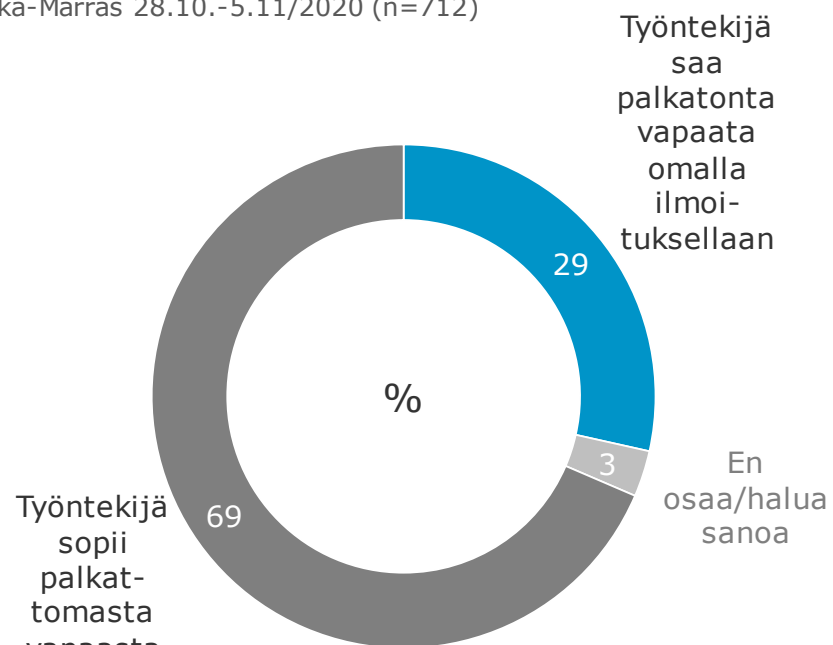

Miten palkattomasta vapaasta sovitaan käytännössä?

(jos antanut palkatonta vapaata)

Miten palkattomasta vapaasta sovitaan käytännössä?

Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=712)

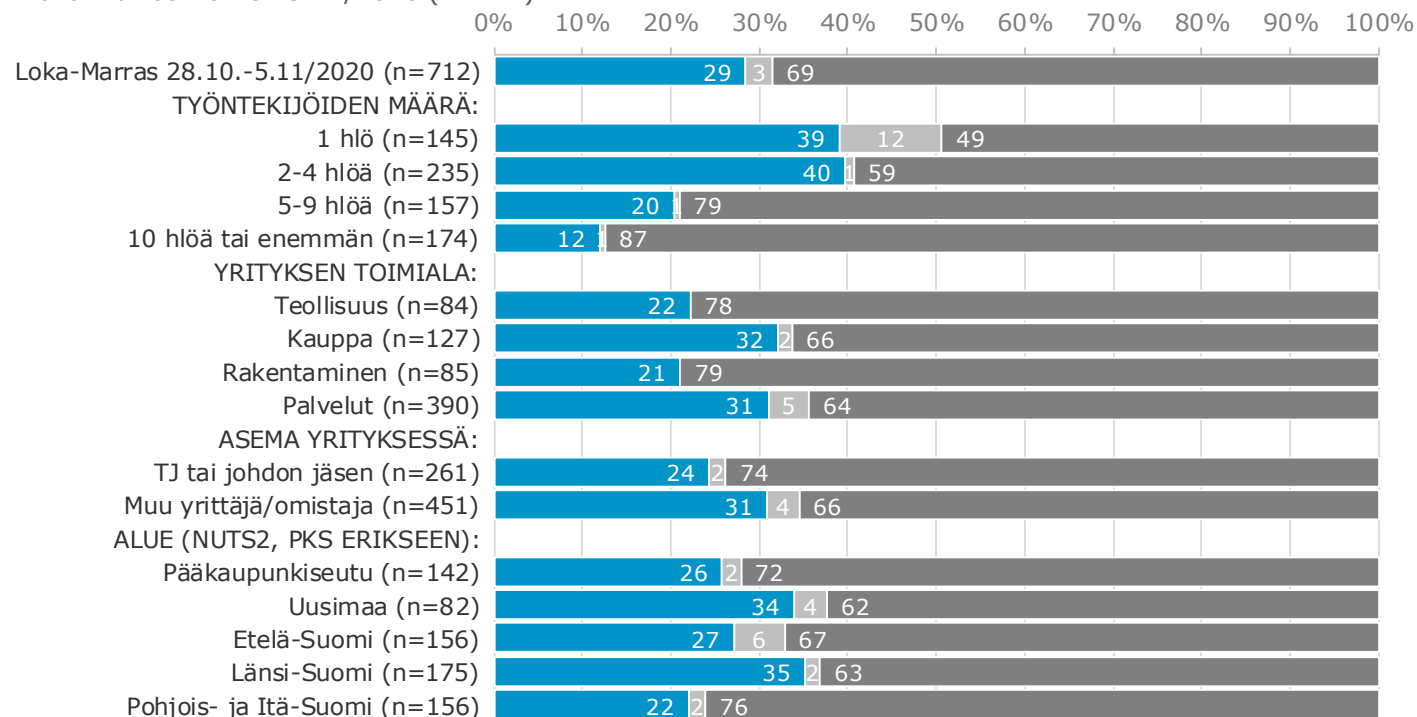

Valtaosassa (69%) yrityksistä palkattomasta vapaasta sovitaan työntekijän ja esimiehen/työnantajan välillä. Omalla ilmoituksella palkatonta vapaata työntekijä saa 29%:ssa yrityksistä.

(jos antanut palkatonta vapaata)

Miten palkattomasta vapaasta sovitaan käytännössä?

Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=712)

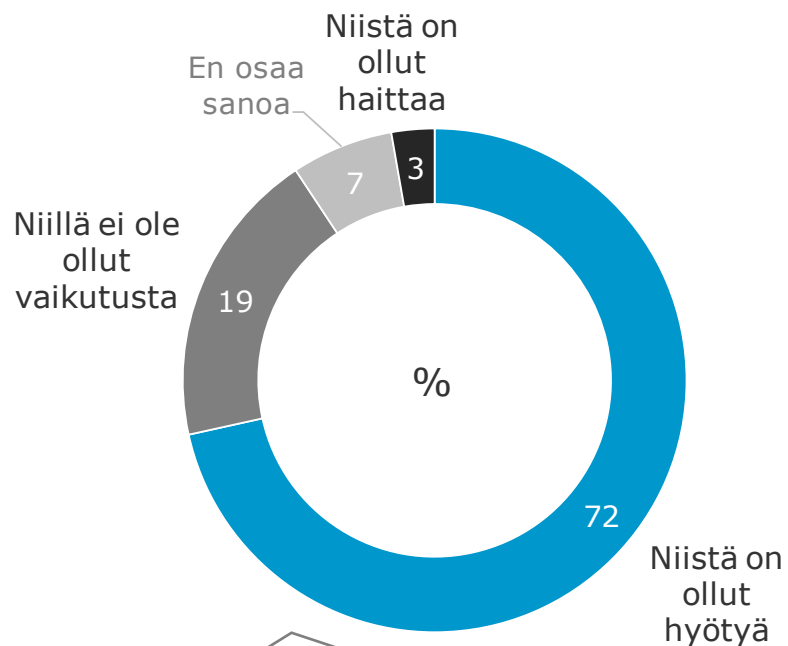
- Työntekijä saa palkatonta vapaata omalla ilmoituksellaan
- En osaa/halua sanoa
- Työntekijä sopii palkattomasta vapaasta esimiehen/työnantajan kanssa

Miten joustavat työajat ovat vaikuttaneet yrityksesi?

(jos joustavia työaikoja)

Miten joustavat työajat ovat vaikuttaneet yrityksesi?

Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=703)

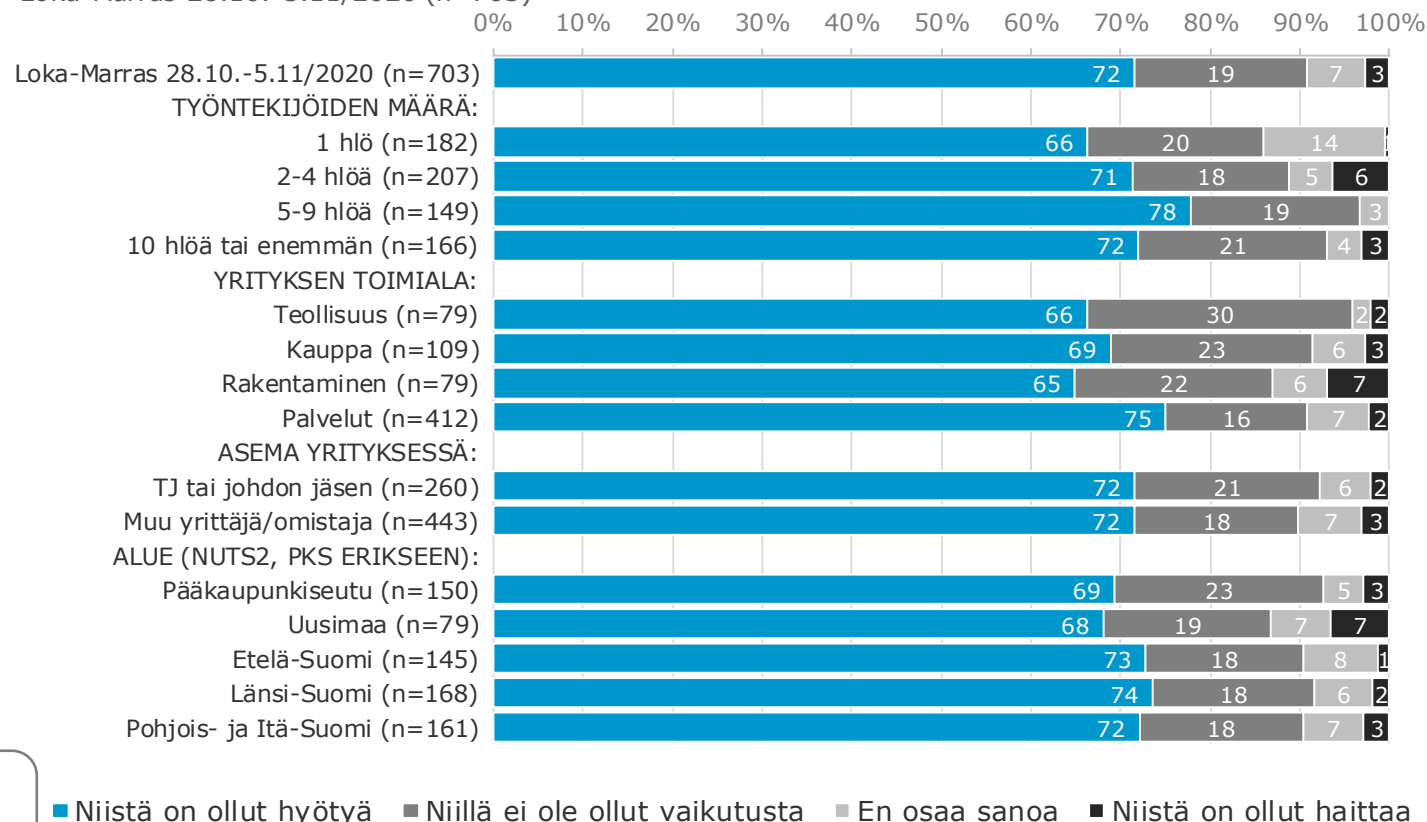

Valtaosa (72%) yrityksistä arvioi, että joustavista työajoista on ollut hyötyä yrityksille. Haittaa niistä arvioi aiheutuneen vain 3% yrityksistä.

(jos joustavia työaikoja)

Miten joustavat työajat ovat vaikuttaneet yrityksesi?

Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=703)

■ Niistä on ollut hyötyä ■ Niillä ei ole ollut vaikutusta ■ En osaa sanoa ■ Niistä on ollut haittaa

Minkälaista haittaa joustavista työjärjestelyistä on?

Minkälaista haittaa joustavista työjärjestelyistä on?
Voit valita useita vaihtoehtoja.

Loka-Marras 28.10.-5.11/2020 (n=1097)

